

Structuurvisie Kernen Barneveld 2022

Gemeente Barneveld

Titel:

Structuurvisie Kernen Barneveld 2022

Projectnummer:

2.0203.003

Opdrachtgever:

Gemeente Barneveld

Contactpersoon gemeente Barneveld:

Henck van de Top, Rob Stolk

Projectgroep LOS Stadomland en NIG Recht en Ruimte BV:

Roelof Goodijk, Manon Grond, Vincent Brus

Datum:

27 oktober 2011

LOS stadomland B.V.

Postbus 142
5201 AC 's Hertogenbosch
Veemarktkade 8
5222 AE te 's Hertogenbosch.
Tel: 073 - 71 13 770

info@losstadomland.nl
www.losstadomland.nl

losstadomland

NIG Recht en Ruimte BV

Parklaan 48
1405 GR Bussum
Tel: 035 -62 50 505

www.nigrechtenruimte.nl

NIG
Recht & Ruimte

Gemeente Barneveld

Postbus 63
3770 AB Barneveld
Raadhuisplein 2
3771 ER Barneveld
Tel: 0342 - 14 03 42

info@barneveld.nl
www.barneveld.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1.	Waarom een Structuurvisie?	7
1.2.	Status van deze structuurvisie	9
1.3.	Inhoud en leeswijzer	9
2.	De hoofdlijnen van de visie	11
2.1.	Hoofdkeuze	11
2.2.	Het accommoderen van groei	12
2.3.	Bundelingsbeleid voor het geleiden van de groei	13
2.4.	Een (blijvend) goede bereikbaarheid	14
2.5.	Herkenbare ruimtelijke structuur	14
3.	Thematische uitwerking	19
3.1.	Demografie en wonen	19
3.2.	Economie	25
3.3.	Voorzieningen	31
3.4.	Verkeer en infrastructuur	35
3.5.	Groenstructuur	43
3.6.	Ruimtelijke kwaliteit	49
3.7.	Duurzaamheid en klimaatadaptatie	50
4.	Gebiedsgerichte uitwerking	53
4.1.	Barneveld	53
4.2.	Voorthuizen	65
4.3.	Harselaar	69
4.4.	De kleine kernen	74
5.	Uitvoeringsparagraaf	97

1. Inleiding

1.1. Waarom een structuurvisie?

De gemeente Barneveld is een groeiende en een bloeiende gemeente. In de afgelopen 10 jaar groeide de gemeente gemiddeld met ruim 500 inwoners per jaar en werden er ruim 300 woningen per jaar gebouwd. Een relatief laag werkloosheidspercentage, de ontplooiing van talloze sociale en culturele evenementen.

De gemeente verwacht de komende jaren ook weer volop dynamiek. Regionaal en (inter)nationaal vinden vele ontwikkelingen plaats. In deze ontwikkelingen en veranderingen liggen zowel bedreigingen als kansen. Daarom is het nodig om de juiste sturing te blijven geven aan het ruimtelijke beleid binnen de gemeente. In april 2003 heeft de gemeenteraad om die reden de structuurvisie “Kompas naar 2015” vastgesteld. Deze is in 2009 opgevolgd door de structuurvisie gemeente Barneveld 2009. In de structuurvisie ‘Kompas naar 2015’ was de Streekplanuitwerking ‘zoekzones verstedelijking’, welke in december 2006 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld, reeds deels vertaald naar de Barneveldse situatie. Deze zoekzones bevatten de gebieden waarbinnen toekomstige uitbreidingen van woon- en werkgebieden en voorzieningen moeten worden gevonden. Niet alle aangewezen zoekzones zijn opgenomen in het “Kompas naar 2015”. Het opstellen van de structuurvisie gemeente Barneveld 2009 was bovendien noodzakelijk om het regime van de ‘Wet Voorkeursrecht Gemeenten’ te kunnen bestendigen. Aan de hand van dit regime kan de gemeente bij realisatie van de uitbreidingsgebie-

den de regie blijven voeren. Daarin is de structuurvisie intussen succesvol geweest.

Na de vaststelling van de structuurvisie gemeente Barneveld 2009 zijn er echter meerdere ontwikkelingen geweest die vragen om een aanpassing van de structuurvisie:

- De gemeente heeft een strategische visie opgesteld. In deze visie beantwoordt de gemeente de vraag waar we in de verre toekomst met onze gemeente naar toe willen. De ruimtelijke effecten van diverse verstedelijkingsopties, in relatie met de oprukkende Randstad en met de ruimtelijk-economische ontwikkelingen in het WERV-gebied, zijn hierin geanalyseerd;
- In 2010 heeft de gemeente een Visie op Wonen vastgesteld. De hierin verwoorde aandachtspunten voor wonen zijn van invloed op de uitwerking van de zoekzones, die in de structuurvisie 2009 zijn vastgelegd;
- In de structuurvisie 2009 is een aantal onderzoeks-opties opgenomen voor de toekomstige ontsluiting van de kernen Barneveld en Voorthuizen. De ontsluitingsmogelijkheden kunnen nu op basis van het gemeentelijke Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (kortweg GVVP) en de voor de ontsluiting van Voorthuizen opgestelde PlanMER worden geactualiseerd.

¹ Artikel 8 Wvg, zoals deze luidde tot 1-7-2008

Daarnaast is de behoefte ontstaan om op hoofdlijnen meer kwalitatieve uitspraken te doen over de uitbreiding van de woonkernen. De structuurvisie “Kompas naar 2015” gaf op hoofdlijnen al de belangrijkste structuurkenmerken van de woonkernen, terwijl in de structuurvisie 2009 is volstaan met algemene aandachtspunten. In feite haalt deze structuurvisie het detailniveau van de structuurvisie “Kompas naar 2015” weer naar boven. Deze structuurvisie kan daarom worden gezien als een actualisering van de structuurvisie gemeente Barneveld 2009.

1.2. Status van deze structuurvisie

Voor burgers niet bindend....

In tegenstelling tot een bestemmingsplan kent een structuurvisie geen bestemmingen toe aan gronden en bepaalt het geen rechtstreekse bouwmogelijkheden. Voor de inwoners van de gemeente Barneveld heeft de structuurvisie dan ook geen direct juridisch bindende werking.

... maar wel van bestuurlijk belang en leidend voor het bestemmingsplan!

De structuurvisie kent in principe wel een bindende werking voor het gemeentebestuur. De door de gemeenteraad vastgestelde structuurvisie, legt de gemeentelijke visie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het eigen grondgebied vast. Het bestemmingsplan zal hierbinnen moeten passen.

De structuurvisie bevat een uitvoeringsprogramma. Hierin laat de gemeente zien hoe het voorgenomen beleid gerealiseerd zal worden. In de structuurvisie is een groot aantal ruimtelijke projecten opgenomen, waarvoor investeringen in de openbare ruimte noodzakelijk zijn. Ook is er een groot aantal lopende en potentiële bouwmogelijkheden. Voor ruimtelijke pro-

jecten wil de gemeente de verhaalmogelijkheden voor investeringen vastleggen in de uitvoeringsparagraaf.

1.3. Inhoud en leeswijzer

In de structuurvisie wordt de visie van de gemeente uitgewerkt in de volgende onderdelen:

1. *Inleiding.* Het eerste hoofdstuk betreft de inleiding. Hierin staan kort: de aanleiding voor de structuurvisie, de status en de leeswijzer.
2. *De hoofdlijnen van de visie.* In hoofdstuk 2 wordt de ambitie van de gemeente beschreven. De ambitie van de gemeente is in dit hoofdstuk uitgewerkt in een viertal hoofdkeuzes.
3. *Thematische uitwerking van de structuurvisie.* In hoofdstuk 3 staan gemeentelijke hoofdkeuzes thematisch uitgewerkt. Per thema worden eerst de beleidskeuzes van de gemeente weergegeven. Daarna volgt een toelichting bij deze beleidskeuzes.
4. *Ruimtelijke uitwerking van de structuurvisie.* In hoofdstuk 4 wordt per kern een gebiedsgerichte uitwerking van de visie gegeven.
5. *De uitvoeringsparagraaf.* Ten slotte kan worden gewezen op het aspect “kostenverhaal”. Op basis van de Grondexploitatiewet, opgenomen als onderdeel van de op 1-7-2008 in werking getreden Wet ruimtelijke ordening, kunnen bij het aangaan van een overeenkomst over grondexploitatie bepalingen worden opgenomen met betrekking tot financiële bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen, indien die ontwikkelingen en bovenplanse kosten een basis hebben in een vastgestelde structuurvisie (art. 6.24 Wro). Hieraan wordt aandacht besteed in hoofdstuk 5.

2. De hoofdlijnen van de visie

In dit hoofdstuk staan de hoofdkeuzes van de gemeente Barneveld ten aanzien van de kernen verwoord. De hoofdkeuzes vormen 'de kop' op het ruimtelijke beleid. De hoofdkeuzes uit dit hoofdstuk worden in hoofdstuk 3 thematisch en in hoofdstuk 4 gebiedsgericht uitgewerkt.

2.1. Hoofdkeuze

De verwachting is dat de gemeente Barneveld in de periode tot 2030 zal groeien naar circa 65.000 tot 70.000 inwoners. In deze structuurvisie vertaalt de gemeente deze verwachting naar de ruimtelijke consequenties ervan. Het belangrijkste doel is om voldoende ruimte voor deze ontwikkelingen te scheppen. In de Strategische Visie hebben wij gesteld dat wij de verwachte groei willen accommoderen, zonder de kwaliteiten als woon-, werk-, en leefgemeenschap uit het oog te verliezen. Barneveld wil zich ontwikkelen tot een gemeente, met een (blijvend) sterke lokale binding, waar wonen en werken nauw samenhangen. De groeiverwachting vraagt dus om meer dan het bouwen van voldoende woningen, het is een integraal vraagstuk. Daar zal deze structuurvisie zich op richten.

Een volgende vraag is hoe de gemeente wil groeien. Een belangrijke (kern)waarde voor Barneveld is het dorpse karakter. De 'stedelijke' en 'landelijke' ambities moeten ook in de toekomst met elkaar in balans zijn. De betaalbaarheid van stedelijke herstructure-

ring vraagt vaak om een grotere dichtheid van bouwen, maar hetzelfde geldt voor ambities op het gebied van wonen voor ouderen en het geleiden van steeds grotere verkeersstromen. Ze vragen soms om stedelijk ogende oplossingen en het maken van ruimtelijke keuzes. Waar kan de gemeente zich een meer stedelijker allure permitteren en waar wil het de dorpse sfeer laten prevaleren?

Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om haar kwaliteiten in te zetten in een duurzame ruimtelijke structuur in de toekomst. Belangrijke kwaliteiten van Barneveld zijn, naast voldoende en goede woningen, het samenspel van goede voorzieningen (als gevolg van voldoende massa van de bevolking), een ruim en gevarieerd aanbod aan werkgelegenheid, een goede bereikbaarheid en een mooie landelijke en natuurlijke omgeving met volop recreatiemogelijkheden.

Verder wil de gemeente haar dynamiek benutten om te komen tot duurzame oplossingen, bijvoorbeeld door rekening te houden met klimaatadaptatie en duurzame energievoorziening. De gemeente is een van de drie pilotgemeenten in Gelderland om aan de slag te gaan met klimaatadaptatie binnen ruimtelijke ontwikkelingen. De vraag hoe de duurzaamheidsambities een ruimtelijke weerslag kunnen vinden, zal een plek krijgen in deze structuurvisie.

Bovenstaande ambities zijn het uitgangspunt voor de structuurvisie 2022. De hoofdkeuzes voor het verwezenlijken van deze ambitie zijn:

- Het (kwalitatief en kwantitatief) accommoderen van de groei, zowel op het gebied van wonen, werken als voorzieningen;
- Bundelingsbeleid voor het geleiden van de groei;
- Een (blijvend) goede bereikbaarheid;
- Een herkenbare ruimtelijke structuur (o.a. het dorpse karakter van de kernen en water als ordenend principe).
- Het accommoderen van de autonome groei in kleine kernen voor wonen en werken.

2.2. Het accommoderen van groei

De gemeente heeft een regionale taakstelling voor bedrijvigheid. Barneveld wil zich echter, zoals gezegd, ontwikkelen tot een gemeente waar wonen en werken in balans is. Mensen die in Barneveld werken, moeten de kans krijgen zich hier ook te vestigen. Het aantal potentiële vestigers is om vier redenen hoog. In de eerste plaats is het geboorteoverschot in Barneveld hoog. In de tweede plaats is de gebondenheid (sociale binding) van de huidige inwoners aan de ei-

gen gemeente hoog. Door de relatief jonge bevolking zal hieruit de komende jaren nog een forse woningbehoefte voortkomen. In de derde plaats kent Barneveld langs de A1 en de A30 een goede bereikbaarheid, die in de toekomst mogelijk een extra overloop van 'het westen des lands' tot gevolg kan hebben. In de vierde plaats zal een toename van de werkgelegenheid (o.a. als gevolg van Food Valley), zoals deze in Barneveld is gepland, extra woningzoekenden kunnen aantrekken. Deze autonome groei van het aantal huishoudens, de mogelijke 'overloop' uit het westen en de toename van het aantal werkenden in Barneveld, verklaart de extra groeipotentie. Daarom wordt in deze structuurvisie naast het accommoderen van de natuurlijke bevolkingsgroei ruimte gezocht voor 'een plus'.

Naast kwantitatieve ambities heeft de gemeente ook kwalitatieve ambities ten aanzien van de groei. De gemeente zet de dynamiek in om te komen tot vitale en leefbare wijken. De dynamiek wordt ook ingezet om ruimtelijke knelpunten (zoals sommige inbreidingslocaties) op te lossen. Bij nieuwbouw vormt energiezuinig bouwen en klimaatadaptatie een uitgangspunt.

